

Broj: 01,02,03/11-05-187/09
Sarajevo: 12.5.2009.

**IZVJEŠTAJ S DRUGOG DIJELA REDOVNOG ZASJEDANJA PARLAMENTARNE
SKUPŠTINE VIJEĆA EVROPE ZA 2009. GODINU, STRASBOURG,
OD 27. DO 30. APRIL 2009.**

U Strasbourgu je, od 27. do 30. aprila 2009., održan drugi dio redovnog zasjedanja Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope. Na zasjedanju je učestvovala Delegacija PSBiH u kojoj su bili: **Mladen Ivanić**, **Azra Hadžiahmetović**, **Slavko Matić**, **Milica Marković**, članovi; **Mirjana Malić**, zamjenik člana; i **Edina Hrnjić**, sekretar Delegacije;

27. april – prvi dan zasjedanja

Izveštaj o aktivnostima Biroa i Stalnog komiteta PSVE uglavnom je bio fokusiran na izvještaje o posmatranju izbora u Moldaviji, Makedoniji i Crnoj Gori, te posmatranje ustavnog referenduma u Azerbejdžanu. Ocijenjeno je da su predsjednički izbori u Makedoniji uspjeli ostvariti napredak u vraćanju povjerenja građana u demokratski proces, nasuprot situaciji s parlamentarnim izborima iz juna 2008. godine koji su obilježeni nasiljem i neregularnostima. O izborima u Crnoj Gori Skupštinu je izvijestio gosp. Gross (Švicarska) koji je rekao kako u Crnoj Gori postoji problem povjerenja građana u sistem i njegove institucije. Ocijenio je da je raspodjela polovine mjesta od stranačkih vođa onemogućila ljude da znaju za koga glasaju, a ujedno i onemogućava političare da budu nezavisni. Također je izjavio kako bi građani trebalo da budu bolje informirani o svojim pravima i o tome da treba da glasaju, dok televizijsko izvještavanje mora biti uravnoteženije, a manjine bolje zastupljene. Govoreći o izborima u Moldaviji, gosp. Wilshire (Ujedinjeno Kraljevstvo) naglasio je da će govoriti samo o izborima, ali ne i onome što se dešavalo poslije, a čime će se baviti debata po hitnoj proceduri. Ocijenio je da su izbori u Moldaviji ispunili mnoge međunarodne standarde i obaveze, ali da je potrebno raditi na unapređenju izbornog procesa kako bi se osigurala njegova nezavisnost od administrativnog uplitanja i povećalo povjerenje javnosti u proces.

Gosp. Mevlut Çavuşoğlu (Turska) regirao je na izvještaj o posjetama Bosni i Hercegovini, Maroku, Andori te o drugim aktivnostima koji je predsjednik Skupštine gosp. Lluís Maria de Puig podnio Birou PSVE, te je posebno zahvalio predsjedniku na posjeti Bosni i Hercegovini koja je, po njegovom mišljenju, jedna od najproblematičnijih zemalja Vijeća Evrope. Reкао je kako Vijeće Evrope, a posebno Parlamentarna skupština VE moraju posvetiti više pažnje Bosni i Hercegovini.

Na aprilskom zasjedanju PSVE obilježena je i *šezdeseta godišnjica Vijeća Evrope*. Prikazan je kratki film s dijelovima govora eminentnih ličnosti koje su se obraćale Parlamentarnoj skupštini Vijeća Evrope od njenog konstituiranja do danas, nakon čega se obratio predsjednik Skupštine koji je Vijeće Evrope nazvao domom koji pruža utočište velikoj evropskoj porodici. Kao organizacija koja okuplja sve zemlje kontinenta s najrazličitijom historijom, kulturom, jezicima i iskustvima o zajedničkim idealima i principima, VE je najsofisticiraniji politički projekat koji je historija zabilježila. Održanje organizacije tokom 60 godina dokaz je da su stubovi svakog društva koje brine za svoje građane demokratija, poštivanje ljudska prava i vladavina prava. Vijeće Evrope njeguje demokratiju širom kontinenta putem

dijaloga, participacije i saradnje, te nadahnjuje druge zemlje širom svijeta da vjeruju u iste principe. Gosp. De Puig govorio je o izazovima s kojima se VE suočava i u tom je kontekstu spomenuo ratove na Balkanu, rat između Gruzije i Rusije, ali i „zamrznute“ konflikte koji prijete erupcijom na više mjesta u Evropi. Demokratija je krhka u društvima obilježenim decenijama totalitarizma, ali čak i zrele demokratije mogu zastraniti, podvukao je gosp. De Puig. Rad Vijeća Evrope nije završen, jer su demokratija, ljudska prava i vladavina prava osjetljive vrijednosti. Izazovi koje je posebno naglasio su globalizacija, međunarodni terorizam i globalno zagrijavanje. Naglasio je da se ne smije zaboraviti primarni zadatak VE – stalno ponavljanje slogana osnivača evropske integracije „nikad više“. „Moramo biti oprezni kako nikad ne bi dozvolili povratak zla koje su utemeljitelji naše organizacije namjerili iskorijeniti“, rekao je gosp. De Puig. Ceremonija obilježavanja 60. godišnjice VE zatvorena je evropskom himnom, Betovenovom „Odom radosti“.

Debata o zaštiti ljudskih prava u vanrednim situacijama vođena je na osnovu izvještaja gosp. Holgera Haibacha (Njemačka) koji jasno upozorava da se proglašenje vanrednog stanja treba koristiti samo kao posljednje utočište i samo u jasno vremenski ograničenom trajanju. Prema parlamentarcima u PSVE, proglašenje vanrednog stanja mora biti podložno zakonodavnom i pravosudnom nadzoru. Usvajajući izvještaj gosp. Haibacha, Skupština je izrazila posebnu zabrinutost nedavnim proglašenjima vanrednog stanja u nekoliko zemalja članica Vijeća Evrope, posebno u Gruziji i Armeniji. Iako je proglašenje vanrednog stanja dozvoljeno prema Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima u vrijeme rata ili drugih situacija koje prijete životima građana, takva proglašenja nikad ne bi smjela prevazilaziti ono što situacija zahtijeva i uvijek moraju biti u skladu s međunarodnim pravom, smatraju parlamentarci. U Rezoluciji 1659 (2009.), usvojenoj na osnovu prethodno održane debate, PSVE poziva na jačanje nadzora u situacijama proglašenja vanrednih situacija na međunarodnom nivou od generalnog skeretara VE i komesara VE za ljudska prava.

28. april – drugi dan zasjedanja

Situacija u vezi s licima koja se zalažu za zaštitu ljudskih prava u zemljama članicama Vijeća Evrope – Parlamentarna skupština Vijeća Evrope upozorila je vlade zemalja članica na obavezu da zaštite branioce ljudskih prava i njihova prava tako što će osigurati okruženje za njihovo slobodno djelovanje i ako je potrebno, mehanizme za osiguravanje njihovog fizičkog integriteta. U tom smislu parlamentarci imaju glavnu ulogu u osiguravanju političkog konteksta i radnog okruženja za lica koja se zalažu za zaštitu ljudskih prava. Izvještaj gosp. Haibacha (Njemačka) navodi da je određeni broj nevladinih organizacija u Evropi izrazio ozbiljnu zabrinutost zbog teškoća s kojima se suočavaju pobornici zaštite ljudskih prava, te da se situacija u nekim zemljama čak i pogoršava. Razmjena mišljenja članova Komiteta PSVE za ljudska prava i pravne poslove s pobornicima zaštite ljudskih prava u aprilu 2008. i okrugli sto iz novembra 2008. pružili su korisne informacije u tom pogledu. Naglašeno je da su se neki od branilaca ljudskih prava suočavali redovno ili povremeno s preprekama ili neprijateljskim okruženjem u nekoliko država članica Vijeća Evrope, a posebno u Armeniji, Azerbejdžanu, **Bosni i Hercegovini**, Gruziji, Ruskoj Federaciji, Srbiji i Turskoj. U Rezoluciji 1660 (2009) Skupština je izrazila posebnu zabrinutost u vezi s licima koja se bave zaštitom ljudskih prava i koja su često izložena napadima i maltretiranju zbog toga što se bave „osjetljivim“ pitanjima. Posebnom riziku izloženi su oni koji se bave borbom protiv nekažnjivosti za ozbiljne zločine, borbom protiv korupcije, kao i oni koji rade na zaštiti socijalnih, ekonomskih i kulturnih prava, prava homoseksualaca, migranata i nacionalnih i etničkih manjina. Skupština je pozvala zemlje članice da u potpunosti provedu odredbe Evropske konvencije o ljudskim pravima – posebno one koje garantiraju pravo na život, slobodu od arbitrarnog hapšenja i zatvaranja, pravo da se ne bude podvrgnut mučenju, slobodu izražavanja, udruživanja i okupljanja, pravo na pošteno suđenje i efikasan pravni lijek.

Nakon debate o braniocima ljudskih prava, **Skupštini se obratila predsjednica Finske gđa Tarja Halonen**. Predsjednica Halonen je u svom obraćanju pozvala na „pravednu globalizaciju“ u ekonomskom oporavku od globalne krize. Posebno je naglasila da pristup oporavku koji je zasnovan na

poštivanju ljudskih prava može dovesti do pravednih i održivih rješenja, a da VE u tom smislu ima korisne mehanizme za odgovor na izazove današnjice.

U debati o *poštivanju dužnosti i obaveza od strane Srbije*, Skupština je zaključila da Srbija uprkos brojnim izazovima i turbulentnim promjenama napreduje na putu ka evropskim integracijama. U Rezoluciji 1661 (2009), usvojenoj na prijedlog izvjestilaca Monitoring komiteta PS VE (Charles Goerens, Luksemburg i Andreas Gross, Švicarska), Skupština je pozvala Srbiju da pripremi mapu puta konkretnih akcija za ispunjavanje preostalih obaveza, posebno u oblasti saradnje s Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju, funkcioniranja demokratskih institucija, vladavine prava i zaštite ljudskih prava, što bi pomoglo okončanju monitoring procedure i otvaranju postmonitoring dijaloga sa Srbijom. U debati je posebno pozdravljena činjenica da je Srbija svoje nezadovoljstvo u vezi sa situacijom koja je u vezi s Kosovom izražavala diplomatskim sredstvima.

Borba protiv kršenja ljudskih prava na spolnoj osnovi, uključujući otmice žena i djevojaka – Rezolucija 1662 (2009), koju su parlamentarci usvojili nakon sveobuhvatne debate o ovom tipu ozbiljnog kršenja ljudskih prava, poziva zemlje članice Vijeća Evrope da prilagode svoja zakonodavstva kako bi zabranili i omogućili kažnjavanje prisilnih brakova, obrezivanje žena i druga kršenja ljudskih prava na osnovu spola, te ohrabruje zemlje članice da procesuiraju otmice, nelegalno zatvaranje i prisilno vraćanje žena i djevojaka u zemlje porijekla. Prema PSVE, kulturni ili religijski relativizam ne mogu ni na koji način opravdati pomenuta djela koja su posebno prisutna u imigrantskim zajednicama u Evropi. Skupština je također pozvala na pružanje podrške nevladinim organizacijama u zemljama porijekla i u zemljama domaćinima koje se zalažu za prevenciju ovakvih kršenja ljudskih prava i pružaju pomoć, a koje mogu djelovati i kao most između imigrantskih zajednica i zemalja porijekla.

Na osnovu izvještaja Komiteta za socijalna, zdravstvena i porodična pitanja, održana je ***debata o ženama u zatvoru***, što je rezultiralo usvajanjem Rezolucije 1663 (2009) koja naglašava da zatvor za osuđene žene treba biti korišten samo kao posljednja mjera. Žene su još uvijek manjinska populacija u zatvorima, te je i broj zatvora za žene mali. Zbog toga su one često zatvorene na mjestima koja su jako udaljena od njihovih domova što otežava održavanje porodičnih veza. Pored toga, s obzirom da su zatvorski režimi posebno namijenjeni muškarcima, u većini slučajeva nedostaju programi i pravila odgovarajući za žensku populaciju. Stav Skupštine je da prije određivanja zatvorske kazne treba razmotriti sve druge mogućnosti i načine kažnjavanja, posebno ako se radi o samohranim majkama. Skupština također smatra da je potrebno provesti reforme zatvora i krivičnog pravosuđa kako bi se osigurala humanija i djelotvornija primjena pravde za žene. Zemlje članice pozvane su da bez odgađanja provedu odredbe revidiranih Evropskih zatvorskih pravila, te unaprijede uslove, pogotovo za trudnice, zatim obrazovne i zdravstvene uslove, organizaciju posjeta, poštivanje ljudskog digniteta zatvorenica i njihovu socijalnu reintegraciju.

Drugog dana zasjedanja članovi Delegacije PSBiH u PSVE sastali su se s gosp. Lucom van der Brandeom (Belgija), kandidatom za generalnog sekretara Vijeća Evrope. Gosp. Van der Brande ukratko je prezentirao svoju kandidaturu ističući posebno potrebu jačanja Vijeća Evrope sa svim njegovim institucionalnim komponentama, kao i potrebu jačanja partnerstva s Evropskom unijom. Kao jedno od prioritetnih pitanja u smislu jačanja VE, označio je pitanje budžeta Organizacije. Naglasio je da će se zalagati za programe VE orijentirane na države, pružajući potrebnu pomoć, ali ne miješajući se u unutrašnja pitanja država članica.

29. april – treći dan zasjedanja

Debatama o aktivnostima Gruzije i Rusije nakon usvajanja Rezolucije 1647 (2009) i o humanitarnim posljedicama rata između Gruzije i Rusije, u funkciji potpredsjednika Skupštine, predsjedavao je gosp. Mladen Ivanić. Razmatrajući akcije koje su prema preporukama iz Rezolucije 1647 (2009) trebalo da provedu Gruzija i Rusija, parlamentarci su zaključili da Gruzija još nije u potpunosti provela sve preporuke, a Rusija nije provela većinu zahtjeva i čak se čini da se udaljava od minimalnih uslova potrebnih za dijalog. Stoga je Skupština pozvala obje zemlje da bez odgađanja provedu mjere kako bi

izbjegli pogoršanje sigurnosne situacije i stabilnosti u regionu. Skupština je usvojila Rezoluciju 1664 (2009) u kojoj poziva sve strane (Rusiju, Gruziju i *de facto* vlasti Abhazije i Južne Osetije) da: drže administrativne granice Abhazije i Južne Osetije otvorenima, osiguraju da se ne prekida snabdijevanje osnovnim komunalnim uslugama, međunarodnim mehanizmima za monitoring, posebno Evropskom komitetu za prevenciju torture i mučenja osiguraju slobodan pristup svim zatvorima, rade na identificiranju nestalih lica i pozabave se problemom uzimanja talaca i razmjene zatvorenika, podrže inicijative civilnog društva kako bi se osiguralo poštivanje ljudskih prava u zonama sukoba, u humanitarnom kontekstu daju prioritet iznalaženju fleksibilnog i kreativnog dogovora o mandatu i ulozi međunarodnih organizacija koje djeluju u regionu kako bi promovirali mir i stabilnost i nadgledali ljudska prava i humanitarnu situaciju; razmotre potrebu za novom internacionaliziranom misijom za očuvanje mira u regionu; se suzdrže od međusobne upotrebe sile što bi doprinijelo sveobuhvatnom rješenju svih humanitarnih problema nastalih kao rezultat rata iz augusta 2008. godine.

Debata koja je na aprilskom dijelu zasjedanja izazvala najviše pažnje je **debata po hitnoj proceduri o izboru generalnog sekretara Vijeća Evrope**. Debata je inicirana zbog problema koji su se pojavili u proceduri imenovanja i odnosima između Komiteta ministara Vijeća Evrope i Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope u tom pogledu. Naime, Komitet ministara VE na nivou zamjenika je, na sastanku 23. aprila 2009., usvojio odluku kojom se složio s Nacrtom rezolucije Komiteta ministara o izboru generalnog sekretara Vijeća Evrope. Nacrt rezolucije predviđa da će Komitet ministara Parlamentarnoj skupštini Vijeća Evrope uputiti dvije kandidature za generalnog sekretara: kandidaturu gosp. Włodzimierza Cimosewicza, na prijedlog poljske vlade, i kandidaturu gosp. Thorbjorna Jaglanda, na prijedlog norveške vlade. Druga dva kandidata - poslanika u Parlamentarnoj skupštini Vijeća Evrope, gosp. Luc Van der Brande i gosp. Mátyás Eörsi nisu dobili potrebnu podršku, te se nisu našli na listi kandidata koja će biti upućena Skupštini na glasanje.

Parlamentarna skupština Vijeća Evrope je na takav postupak oštro reagirala, navodeći da su kandidati PSVE neopravdano izolirani, što dovodi u pitanje legitimnost i demokratičnost cijelog procesa. Čvrsto uvjereni da se svim kandidatima treba dati jednaka šansa da budu birani, parlamentarci su održali hitnu raspravu u vezi s procedurom izbora generalnog sekretara. Slijedom rasprave, PSVE je usvojila Rezoluciju 1665 (2009) u kojoj je ukazala na nekoliko problema koji ozbiljno utiču na proces izbora:

- uvođenje novih odredbi u vezi s kvalifikacijama kandidata za mjesto generalnog sekretara u maju 2007. godine od strane Komiteta ministara;
- mogućnost da kandidati uđu u „uži izbor“
- usvajanje nacrta rezolucije od strane Komiteta ministara, 23. aprila 2009., kojom se ograničava broj kandidata što prejudicira mogućnost istinskog konsultiranja Skupštine prilikom sastanka Zajedničkog komiteta (Zajednički komitet uključuje stalne predstavnike zemalja članica pri VE i predstavnike parlamentarnih delegacija u PSVE), koji je zakazan za poslijepodne 29. aprila 2009.

Skupština je također primijetila nedostatak žena kandidata za mjesto generalnog sekretara. Podsjetila je da odluka Komiteta ministara o uvođenju odredbi o dodatnim kvalifikacijama kandidata, donesena u maju 2007. godine¹, nikada nije ugrađena u propise Vijeća Evrope, te smatra da je za osiguravanje legitimnosti novog generalnog sekretara Vijeća Evrope potrebno da:

- zamjenici ministara (stalni predstavnici zemalja članica pri VE) ponovo razmotre svoje prijedloge (nacrt rezolucije), od 23. aprila 2009., u vezi s upućivanjem liste kandidata za generalnog sekretara Parlamentarnoj skupštini;
- Komitet ministara na svojoj sjednici, 12. maja 2009., usvoji rezoluciju o izboru generalnog sekretara Vijeća Evrope slijedom koje će Skupštini uputiti listu koja će omogućiti da Skupština izabere između četiri postojeća kandidata.

¹ Komitet ministara zalaže se kriterije iz izvještaja premijera Luksemburga, gosp. Jean-Claude Junckera iz 2006. godine o odnosima Evropske unije i Vijeća Evrope u kojem se, između ostalog, navodi da kandidat za mjesto generalnog sekretara treba biti ličnost koja je obavljala visoke državničke dužnosti (šefovi vlada i država i sl.).

PS Vijeća Evrope je na kraju izrazila uvjerenje da propisi kojima je vođen izbor najviših zvaničnika Vijeća Evrope i koji su ostali u najvećoj mjeri nepromijenjeni više od pola stoljeća više nisu u potpunosti zadovoljavajući, te poziva Biro da instruiira odgovarajuće komitete da predlože moguće izmjene.

Debata po hitnoj proceduri o funkcioniranju demokratskih institucija u Moldaviji – Skupština je na osnovu izvještaja Monitoring komiteta raspravljala o nasilnim demonstracijama i rušenju javnih zgrada u događajima koji su uslijedili nakon izbora u Moldaviji, te je izrazila veliku zabrinutost zbog nasilja koje je počinila policija, a koje uključuje navodne slučajeve premlaćivanja, kršenja prava na pravedno suđenje te ograničavanja slobode medija. Parlamentarci su zatražili da se hitno pokrene nezavisna i detaljna istraga o svim navodima o upotrebi nasilja, te da se odgovornima za nasilje sudi. Preporučeno je da se provede nezavisna, transparentna i kredibilna istraga o postizbornim događajima, a vlasti Moldavije pozvane su da nastave reformu izbornog sistema, medija i policije. PSVE se također zalaže za djelotovniji sudski sistem i ozbiljna poboljšanja uslova u zatvorima kako bi se oni uskladili s evropskim standardima. U debati o događajima u Moldaviji učestvovao je i gosp. Mladen Ivanić koji je primijetio da se građani Moldavije osjećaju izoliranima od ostatka Evrope, te da je u takvim uslovima teško očekivati istinsku demokratiju. Taj osjećaj izolacije izaziva teškoće, a dodatni problem predstavlja činjenica da je Moldavija jako siromašna zemlja koja nije privlačna stranim investitorima. Imajući u vidu takve uslove, do pomenutih događaja moralo je doći. Stoga je gosp. Ivanić uvjerenja da se narodu Moldavije treba poslati poruka da su oni Evropljani, s evropskim perspektivom. Naveo je kako slični problemi postoje i na Balkanu, ali je Zapadni Balkan dobio jasnu poruku o evropskoj perspektivi, te je još jednom pozvao parlamentarce PSVE da građanima Moldavije upute pozitivnije poruke.

Trećeg dana zasjedanja parlamentarcima se obratio gosp. **José Luis Zapatero**, predsjednik Vlade Španije. Gosp. Zapatero rekao je da ciljevi VE moraju biti konsolidacija demokratije tamo gdje je još uvijek krhka i nadgledanje poštivanja osnovnih ljudskih prava kao i njihova zaštita. Kao ključne prioritete Španije u saradnji s Vijećem Evrope, naveo je: ravnopravnost spolova, borbu protiv terorizma i trgovine ljudima, siromaštvo i promoviranje međukulturalnog dijaloga. Zbog stalno rastuće multikulturalne dimenzije Evrope, gosp. Zapatero izrazio je podršku svim inovativnim politikama čiji je cilj socijalno uključivanje marginaliziranih, te je istakao kako u trenutnoj krizi vlade moraju ozbiljno preuzeti obavezu da zaštite nezaposlene.

30. april – četvrti dan zasjedanja

Izveštaj o aktivnostima komesara VE za ljudska prava za 2008. godinu – Prezentirajući godišnji izvještaj, gosp. Thomas Hammarberg, komesar VE za ljudska prava, rekao je da, iako su ljudska prava ukorijenjena u evropsko iskustvo, još uvijek postoji jaz između retorike i stvarnosti kada je u pitanju njihova primjena. Komesar je naglasio kako nijedna zemlja nije oslobođena diskriminacije. „Netrpeljivost prema Romima, ksenofobija i homofobija još uvijek su široko rasprostranjeni. Prisutne su i neprihvatljive tendencije antisemitizma i islamofobije. Invalidnim licima uskraćuje se mogućnost za ostvarivanje osnovnih ljudskih prava, što je drugima omogućeno. Žene su diskriminirane na tržištu rada i manje zastupljene u političkim tijelima. Nasilje u porodici je tužna stvarnost u velikom broju domova. U svim zemljama izvještava se o slučajevima nasilja nad djecom“, rekao je komesar Hammarberg. Komesar je posebno podvukao da jako često policija i pravosuđe ne garantiraju prava pojedincima, te da se redovno pojavljuju slučajevi korupcije i zloupotrebe ovlaštenja. I u slučajevima reakcija na terorizam dolazi do ozbiljnih kršenja ljudskih prava. Na kraju se osvrnuo i na ljudska prava u kontekstu globalne finansijske krize i u tom je smislu rekao da Vijeće Evrope sada mora ispuniti očekivanja građana i hitno razviti održive programe koji promoviraju socijalnu koheziju i sprečavaju dalje razvodnjavanje dogovorenih standarda ljudskih prava, uključujući ekonomska i socijalna prava. Sve politike u tom smislu moraju biti održive i dugoročne i treba da osiguraju da teret oporavka ne bude na onima koji imaju najmanje resursa.

Posljednjeg dana zasjedanja Skupštini se, u svojstvu predsjedavajućeg Komiteta ministara VE, obratio gosp. **Miguel Angel Moratinos**, ministar vanjskih poslova Španije. Gosp. Moratinos osvrnuo se na aktivnosti španskog predsjedavanja Vijećem Evrope naglašavajući otvorenost za dijalog i institucionalno jačanje VE. Posebno je istakao aktivnosti na poticanju dijaloga i poboljšanju humanitarne situacije u Gruziji, razgovore sa zvaničnicima Bjelorusije na ubrzanju tempa potrebnih političkih reformi i zalaganje za vladavinu prava i garantiranje osnovnih ljudskih prava i sloboda u Moldaviji. Najavio je razmatranje niza reformi VE koje će biti razmatrane na predstojećem ministarskom sastanku u Madridu, a koje su prvenstveno usmjerene na unapređenje djelotvornosti Evropskog suda za ljudska prava. Reforma Suda upravo je ključni prioritet španskog predsjedavanja. Prema riječima ministra Moratinosa, špansko predsjedavanje želi dati snažan pečat priznavanju organizacije VE jer ono predstavlja suštinu Evrope već šest decenija i bitna je komponenta evropske institucionalne arhitekture. Modernizacija institucija i procedura VE mora povećati vidljivost Organizacije i njenih dostignuća, te povećati djelotvornost svojih aktivnosti kako bi išle u korist svih građana, zemalja članica i same Organizacije.

Zadnja debata aprilskog zasjedanja PSVE odnosila se na **goriva iz poljoprivrednih kultura**. PSVE je upozorila na pretjerani rast takvih goriva. Biogoriva su postala kontroverzno pitanje zbog njihovog učinka na društvo i na okoliš. Čini se da pretjerani razvoj biogoriva nije opravdan sa stanovišta zaštite okoliša i da bi zapravo mogao negativno uticati na poljoprivredu i okoliš u najširem smislu. U Rezoluciji 1667, usvojenoj na osnovu prethodne debate, Skupština je pozvala vlade država članica VE da preduzmu neophodne mjere kako bi postigli ravnotežu između potreba za hranom i gorivom, te da podstaknu istraživanja i razvoj investicija u vezi s drugom generacijom biogoriva i prouče mogućnosti koje nude drugi izvori energije.

Izvještaj pripremila

Edina Hrnjić, sekretar Delegacije

Izvještaj odobrio

Mladen Ivanić, član Delegacije

Dostaviti:

- Kolegiju oba doma Parlamentarne skupštine BiH
- Komisiji za vanjske poslove Predstavničkog doma PSBiH
- Komisiji za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, saobraćaj i komunikacije Doma naroda PSBiH
- Delegaciji u Parlamentarnoj skupštini Vijeća Evrope
- Kolegiju Sekretarijata PSBiH
- Ministarstvu vanjskih poslova BiH